

ผลของการกระตุ้นทางภาษาต่อพัฒนาการทางภาษาในเด็ก 3-5 ปี

นางประภา วิเชียรสิงห์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชา จิตเวชศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2535

ISBN 974-581-238-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

018409

I15213420

Effects of Verbal Stimulation on Language Development

of 3-5 year old children

Mrs. PRAPHA WICHIENSING

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Medical Sciences

Department of psychiatry

Graduate School

Chulalongkorn University

1992

ISBN 974-581-238-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของการกระตุ้นทางภาษาต่อพัฒนาการทางภาษาในเด็ก 3-5 ปี

โดย นางประภา วิเชียรสิงห์

ภาควิชา จิตเวชศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา นพ. เอ็ม อินทกรณ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

นพ. วิชาญ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วิชาญ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประสิทธิ์ หะริณสุต

.....ประธานกรรมการ

(นพ. ประสิทธิ์ หะริณสุต)

นพ. เอ็ม อินทกรณ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษา

(นพ. เอ็ม อินทกรณ์)

ดร. ดวงเดือน ศาสตร์ภัทร

.....กรรมการ

(รศ.ดร.ดวงเดือน ศาสตร์ภัทร)

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะไม่สำเร็จลงได้เลยหากไม่ได้รับความกรุณาจากท่านทั้งหลาย ซึ่งผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจารย์ที่ปรึกษา นายแพทย์เอม อินทกรณ์ ซึ่งได้ให้ความเอาใจใส่ดูแล ให้ข้อเสนอแนะ และแก้ไขข้อบกพร่องในเรื่องต่างๆ อย่างดียิ่งตลอดมารองศาสตราจารย์ นายแพทย์ไพบุลย์ โล่ห์สุนทร ที่ให้คำแนะนำการออกแบบการวิจัยและการใช้สถิติ

อาจารย์ นายแพทย์ประสิทธิ์ หะริณสูตร ประธานกรรมการ และ รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงเดือน ศาสตร์ภัทร กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาและให้ข้อเสนอแนะ ตลอดจนช่วยตรวจและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เป็นอย่างยิ่ง

แพทย์ผู้อำนวยการศูนย์บริการสาธารณสุข 17, 18, 19 และพยาบาลหัวหน้าสถานรับเลี้ยงเด็กกลางวัน กรุงเทพมหานครซึ่งกรุณาอำนวยความสะดวกต่างๆ ในขณะที่ทำการทดลอง และเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งขอบคุณเด็กๆทุกคนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ที่ได้ให้ความร่วมมือทำให้งานนี้ลุล่วงไปด้วยดี

ท้ายสุดขอกราบขอบพระคุณ แพทย์หญิงอรพรรณ เมฆสุภา แพทย์หัวหน้าฝ่ายสุขภาพจิตกรุงเทพมหานครที่ได้ให้การสนับสนุนผู้วิจัยให้มีโอกาสศึกษาต่อในครั้งนี้

ประภา วิเชียรสิงห์ : การกระตุ้นพัฒนาการทางภาษาในเด็ก 3-5 ปี (Effects of Verbal Stimulation on Language Development of 3-5 year old children)
อ.ที่ปรึกษา : นายแพทย์ เอ็ม อินทกรณ์, จำนวน 101 หน้า, ISBN 974-581-238-2

การกระตุ้นพัฒนาการทางภาษาในเด็ก 3-5 ปี เป็นการวิจัยเชิงทดลอง เพื่อศึกษาผลของการให้การกระตุ้นพัฒนาการทางภาษา เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มที่ได้รับการกระตุ้นพัฒนาการทางภาษากับกลุ่มที่ไม่ได้รับการกระตุ้นทางภาษา ว่ามีความแตกต่างกันเพียงใดในเชิงคุณภาพและปริมาณ โดยทำการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นฝาแฝดเหมือน จำนวน 7 คู่ ในสถานรับเลี้ยงเด็กกลางวันของกรุงเทพมหานคร 3 แห่ง คือ ศูนย์บริการสาธารณสุข 16 ศูนย์บริการสาธารณสุข 17 และศูนย์บริการสาธารณสุข 19 โดยเป็นฝาแฝดหญิง 4 คู่ ฝาแฝดชาย 3 คู่ คู่แฝดแต่ละคู่จะทำการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) แบ่งออกเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองจะได้รับการกระตุ้นพัฒนาการทางภาษาเป็นนิทาน 5 เรื่อง ใช้เวลา 10 ครั้ง ครั้งละ 15-20 นาที การวัดพัฒนาการทางภาษาวัดด้วยเครื่องมือทดสอบทางจิตวิทยา C.A.T. (Children's Apperception Test) ก่อนและหลังการให้การกระตุ้นแล้วนำผลมาเปรียบเทียบกัน ผลของการทดลองได้ดังนี้

1. กลุ่มทดลองที่ได้รับการกระตุ้นพัฒนาการทางภาษาสามารถใช้รูปประโยคที่ซับซ้อนได้มากกว่า
2. กลุ่มทดลองที่ได้รับการกระตุ้นพัฒนาการทางภาษาจะมีพัฒนาการทางภาษา ทั้งเชิงคุณภาพและปริมาณ แตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับการกระตุ้นพัฒนาการทางภาษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา จิตวิทยา
สาขาวิชา จิตวิทยา
ปีการศึกษา ๒๕๓๕

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

PRAPHA WICHIENSING : Effects of Verbal Stimulation on Language Development of 3-5 year old children. Thesis Advisor : Mr. Aim Intakorn M.D., 101 pp, ISBN 974-581-238-2

The stimulation of verbal development in toddlers (3-5 years old) is an experimental research to study the comparative difference in terms of quality and quantity. The population, recruited through Simple Random Sampling Method, were 4 female and 3 male identical twins from 3 Bangkok Metropolitan day care centers : Public Health center 16, Public Health center 17 and Public Health center 19. The experimental group was stimulated through a 15-20 minutes' double telling of 5 tales for 10 times. The results of the pre and the post tests were then compared. The tool used was C.A.T. (Children's Apperception Test)

The results were :

1. A more complex sentence was mostly spoken by the experimental group.
2. There were significant differences in both quantity and quality in verbal development between the experimental group and the controlled group. The P. Values were 0.05.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา..... จี.ว. ๐๕๗๗๗
สาขาวิชา..... สจ.ทพ.จ.๑
ปีการศึกษา..... ๒๕๓๕

ลายมือชื่อนิสิต..... ๖๓. วิเศษรัตน์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... น.อ. อ. อ. อ. อ. อ.
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ด
บทที่	
1. บทนำ	1
ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ในการวิจัย	5
สมมติฐานในการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
ข้อตกลงเบื้องต้น	6
คำจำกัดความ	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
2. ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
ทฤษฎีของนักจิตวิทยาากลุ่มพฤติกรรมนิยม	10
ทฤษฎีของกลุ่มนักจิตภาษาศาสตร์	12
พัฒนาการด้านภาษาของเด็ก	15
ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการพูดของเด็ก	19
จำนวนคำที่เด็กรู้จัก	24
การสร้างประโยคของเด็ก	28
พัฒนาการของประโยค	29
การใช้ประโยคชนิดต่าง ๆ	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	32

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3. วิธีดำเนินการวิจัย	34
วัตถุประสงค์ในการวิจัย	34
ตัวอย่างประชากร	34
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	34
วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล	35
การให้คะแนน	38
การวิเคราะห์ข้อมูล	39
4. ผลการวิจัย	40
5. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	51
ผลการวิจัย	53
อภิปรายผลการวิจัย	53
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย	55
ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้	56
ข้อจำกัดในการทำวิจัยครั้งนี้	57
บรรณานุกรม	58
ภาคผนวก ก.	63
นิทานไก่โต้งตาปาง	64
งานวันเกิดของลูกหมี	65
หนูขี้ไม้	66
เลือดดาวทองหนี้	66
เมื่อสเน่ห์ท่องเที่ยว	69
เครื่องมือทดสอบ C.A.T.	71

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก ข. การตอบสนองต่อ C.A.T. ก่อนและหลังการทดลอง	76
ตารางแสดงค่าวิกฤตใน The Wilcoxon Matched-pairs signed-Ranks Test	100
ประวัติผู้เขียน	101

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำแนกกลุ่มตัวอย่างตามอายุ เพศ	41
2	แสดงระดับสติปัญญาของกลุ่มตัวอย่าง	42
3	แสดงการเปรียบเทียบจำนวนค่าในการตอบสนองต่อภาพทั้งหมดก่อน การทดลองของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง	43
4	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างของจำนวนค่าในการตอบสนองต่อ ภาพทั้งหมดของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลอง	44
5	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างของจำนวนค่าในการตอบสนองต่อ ภาพทั้งหมดเปรียบเทียบก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มควบคุม ...	45
6	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างของจำนวนค่าเปรียบเทียบระหว่าง กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง หลังการทดลอง	46
7	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างของกลุ่มทดลองในการใช้รูป ประโยคที่ซับซ้อนขึ้นเปรียบเทียบก่อนและหลังการทดลอง	47
8	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างของกลุ่มควบคุมในการใช้รูป ประโยคที่ซับซ้อนขึ้นเปรียบเทียบก่อนและหลังการทดลอง	48
9	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในการใช้รูปประโยคที่ซับซ้อนขึ้น ก่อนการทดลอง	49
10	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในการใช้รูปประโยคที่ซับซ้อนขึ้น หลังการทดลอง	50
11	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างของจำนวนค่าในการตอบสนองต่อ ภาพที่ 1 ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง	88
12	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างของจำนวนค่าในการตอบสนองต่อ ภาพที่ 2 ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง	89

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
13	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างของจำนวนคำในการตอบสนองต่อ ภาพที่ 3 ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง	90
14	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างของจำนวนคำในการตอบสนองต่อ ภาพที่ 4 ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง	91
15	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างของจำนวนคำในการตอบสนองต่อ ภาพที่ 5 ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง	92
16	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างของจำนวนคำในการตอบสนองต่อ ภาพที่ 1 ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง	93
17	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างของจำนวนคำในการตอบสนองต่อ ภาพที่ 2 ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง	94
18	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างของจำนวนคำในการตอบสนองต่อ ภาพที่ 3 ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง	95
19	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างของจำนวนคำในการตอบสนองต่อ ภาพที่ 4 ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง	96
20	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างของจำนวนคำในการตอบสนองต่อ ภาพที่ 5 ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง	97
21	แสดงความเปลี่ยนแปลงของกลุ่มทดลองในการใช้รูปประโยค ที่ซับซ้อนขึ้นเปรียบเทียบก่อนและหลังการทดลอง	98
22	แสดงความเปลี่ยนแปลงของกลุ่มควบคุมในการใช้รูปประโยค ที่ซับซ้อนขึ้นเปรียบเทียบก่อนและหลังการทดลอง	99

สารบัญตารางภาพ

ภาพที่

หน้า

ภาพที่ 1

71

ภาพที่ 2

72

ภาพที่ 3

73

ภาพที่ 4

74

ภาพที่ 5

75

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย